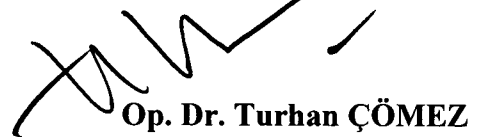

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince, **İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 01.12.2025

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Irak KDP Eski Genel Başkanı Mesud Barzani'nin, Şırnak'ın Cizre ilçesinde düzenlenen "4. Uluslararası Melayê Cizîrî Sempozyumu"na katılmak üzere ülkemize yaptığı son ziyarette; yanında taktik kamuflajlı peşmerge üniforması taşıyan ve uzun namlulu otomatik silahlarla donatılmış bir güvenlik biriminin Türkiye topraklarında konvoy eşliğinde hareket ettiği basına ve kamuoyuna yansımıştır.

Söz konusu görüntüler, Türkiye'de devlet otoritesi, güvenlik hukuku ve protokol uygulamaları açısından ciddi tartışmalara yol açmış; bu çerçevede Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sayın Mustafa Akış dahi, "tören subayı/yaveri dışında korumaların askeri üniforma giyemeyeceği ve tabanca dışında uzun namlulu bir silah ile görev yapamayacağı, ayrıca Türkiye Cumhuriyeti'nin misafirini Şırnak'ta koruyamayacak zayıf bir devlet olmadığı, görüntülerin uygun düşmediği" yönünde açıklamalar yapmıştır.

Türkiye'de, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun başta olmak üzere, ateşli silah taşıma, bulundurma ve özel güvenlik faaliyetleri sıkı kurallara bağlanmışken; resmî bir devlet başkanı sıfatı bulunmayan bir siyasi aktörün, tanınmamış bir bölgesel yapının silahlı unsurları ile ülkemize uzun namlulu otomatik silahlı ve askeri üniformalı koruma birlikleri eşliğinde girmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik yetkileri ve güvenlik hukuku bakımından ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Bu çerçevede aşağıdaki sorularımın cevaplanması önem arz etmektedir.

SORULAR;

1. Mesud Barzani'nin son Türkiye ziyaretinde kendisine eşlik eden, peşmerge üniforması taşıyan ve uzun namlulu otomatik silahlarla donatılmış koruma birimlerinin;

- Türkiye'ye girişine,
- Ülke içinde konvoy eşliğinde hareket etmesine hangi büyükelçilik notası, ikili anlaşma, protokol mutabakatı veya idari izin temel teşkil etmiştir?

37519

2. Söz konusu silahlı unsurların taşıdığı uzun namlulu silahların;

- Türü, çapı, menşei ve seri numaraları,
- Türkiye'ye girişte gümrük ve hudut kapılarında beyan edilip edilmediği,
- Herhangi bir geçici ithal/emanet/depoda muhafaza uygulamasına tabi tutulup tutulmadığı konusunda bakanlığınızın elinde hangi bilgiler bulunmaktadır?

3. Türkiye'de sivil veya özel güvenlik görevlilerinin otomatik uzun namlulu silah taşımaları 6136 ve 5188 sayılı Kanunlar çerçevesinde hangi şartlara tabidir?

- Aynı nitelikteki bir silahı taşıdığı tespit edilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına uygulanan cezai ve idari yaptırımlar nelerdir?
- Son üç yılda ruhsatsız uzun namlulu silah taşıdığı için haklarında işlem yapılan kişi sayısı kaçtır?

4. Mesud Barzani'nin koruma ekibinde yer alan peşmerge mensupları, Türkiye'de:

- Resmî yabancı güvenlik personeli olarak mı,
- Sivil misafir koruma statüsünde mi,
- Yoksa fiilen yabancı silahlı birlik mensubu olarak mı değerlendirilmiştir?

Bu kişilerin Türkiye'deki hukuki statüsü nedir?

5. Söz konusu ziyaret sırasında:

- Peşmerge korumalarına eşlik eden Türk güvenlik birimi (Emniyet/Jandarma/MİT vb.) var mıdır?
- Varsa, kaç personel görevlendirilmiş, bu personelin görev yetkisi ve sorumluluk alanı nasıl tanımlanmıştır?

6. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sayın Mustafa Akış'ın,

- "Ülkemize bir devlet başkanı dahi gelse, tören subayı/yaveri dışında korumaları askeri üniforma giyemez ve tabanca dışında uzun namlulu silah ile görev yapamaz" şeklindeki açıklaması, bakanlığınızın mevcut protokol ve güvenlik uygulamalarına uygun mudur? Eğer uygunsa, Barzani ziyaretinde ortaya çıkan tablonun bu ilkeye aykırı olmasına rağmen nasıl gerçekleşebildiğini, nasıl izah edersiniz?

7. İçişleri Bakanlığı olarak:

- Peşmerge üniforması ve uzun namlulu silahlarla Türkiye topraklarında verilen bu görüntüleri "devlet egemenliği ve kamu düzeni" bakımından doğru ve yerinde buluyor musunuz?

Bu olay nedeniyle bakanlığınız bünyesinde başlatılmış herhangi bir idari soruşturma, inceleme veya protokol güncelleme çalışması var mıdır?

8. Türkiye, IKBY'yi bağımsız bir devlet olarak resmen tanımadığını ifade ederken; (sözde) IKBY'nin eski başkanına ve bir siyasi parti liderine, Türkiye toprakları içinde fiilen "askeri birlik görünümünde" silahlı koruma imkânı tanınması,

- Ülkemizin Irak'ın toprak bütünlüğü politikasına,
- Türkiye'nin resmî tanıma ve protokol politika ve çizgisine uyumlu mudur? Uyumlu ise gerekçeleri nelerdir? Uyumlu değilse bu uygulama neden yapılmıştır? Kimin emir ve sorumluluğunda gerçekleşmiştir?

37519

9. Benzer bir uygulama;

- Başka bir ülkenin eski devlet başkanı veya bir bölgesel aktör için de söz konusu olacak mıdır?
- Örneğin herhangi bir ülkenin emekli generalinin veya siyasetçisinin ya da yöneticisinin, kendi ülkesinin özel birlikleriyle uzun namlulu silahlı olarak Türkiye’de bir programa katılmasına izin verilmesi mümkün müdür?

10. Bu olayın ardından, yabancı devlet adamı/heyeti ziyaretlerinde:

- Yabancı koruma ekiplerinin silah taşıma usulleri,
- Üniforma kullanımı,
- Uzun namlulu silah bulundurma ve taşıma kriterleri konusunda yeni bir yönetmelik, genelge veya protokol düzenlemesi yapılması planlanmakta mıdır?

11. Türkiye Cumhuriyeti eski cumhurbaşkanlarından, başbakanlarından, bakanlarından, siyasi parti başkanlarından ya da siyasetçilerinden herhangi birinin görevden ayrıldıktan sonra gerçekleştirdiği bir yurt dışı seyahatinde, Türkiye’den götürdüğü üniformalı, taktik kamuflajlı, uzun namlulu otomatik silahlarla donatılmış güvenlik birimini yanında götürdüğü vaki midir? Böyle bir uygulama gerçekleş midir?